Prohibit abaixar la guàrdia | Presentació de l'estudi: Lideratge mediambiental en el sector cultural i creatiu català

Publicat per Interacció [1] el 13/10/2020 - 07:59

Institut Català de les Empreses Culturals (ICEC) [2] i Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (CoNCA) [3]

L'emergència sanitària que estem vivint a escala global no ens ha de fer oblidar-nos de l'emergència climàtica. **La situació d'urgència és real** i el fet que l'escenari més positiu del qual parlen els científics a casa nostra tingui a veure amb l'augment de 2,5 graus de la temperatura és tan sols un dels molts exemples que ho posen de manifest. **Davant d'aquesta greu situació, els petits canvis no són una opció; cal una transformació profunda, un reajustament del sistema actual**.

Parlar de sostenibilitat és parlar del dia a dia, i **el sector cultural i creatiu pot contribuir a la conscienciació de la societat**. Com és ben sabut, la cultura no protagonitza cap dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) [4] de l'Agenda 2030 però, de fet, és present en tots i cadascun d'ells.

Aquestes han estat algunes de les paraules de Miquel Curanta [5](director de l'ICEC), Arnau Queralt [6] (Director del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible) i de Salvador Samitier [7] (Director de l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic) al llarg de la jornada que va tenir lloc al CCCB el passat 7 d'octubre amb l'objectiu de presentar l'estudi Lideratge mediambiental en el sector cultural i creatiu català [8], impulsat pel CoNCA i realitzat per l'empresa britànica Julie's Bicycle [9].

La jornada, organitzada per l'ICEC a través del Servei de Desenvolupament Empresarial (SDE) [10] i moderada per Bruno Sokolowicz [11], va comptar amb la benvinguda de la Honorable Consellera de Cultura Àngels Ponsa i Roca [12], que va ser seguida de la de Margarida Troguet [13] (vicepresidenta del CoNCA), Rosa Tubau (Directora General de la Direcció General de Creació Artística, Acció Territorial i Biblioteques) i Miquel Curanta. El seu format mix va permetre que més de 350 persones la seguissin de forma virtual.

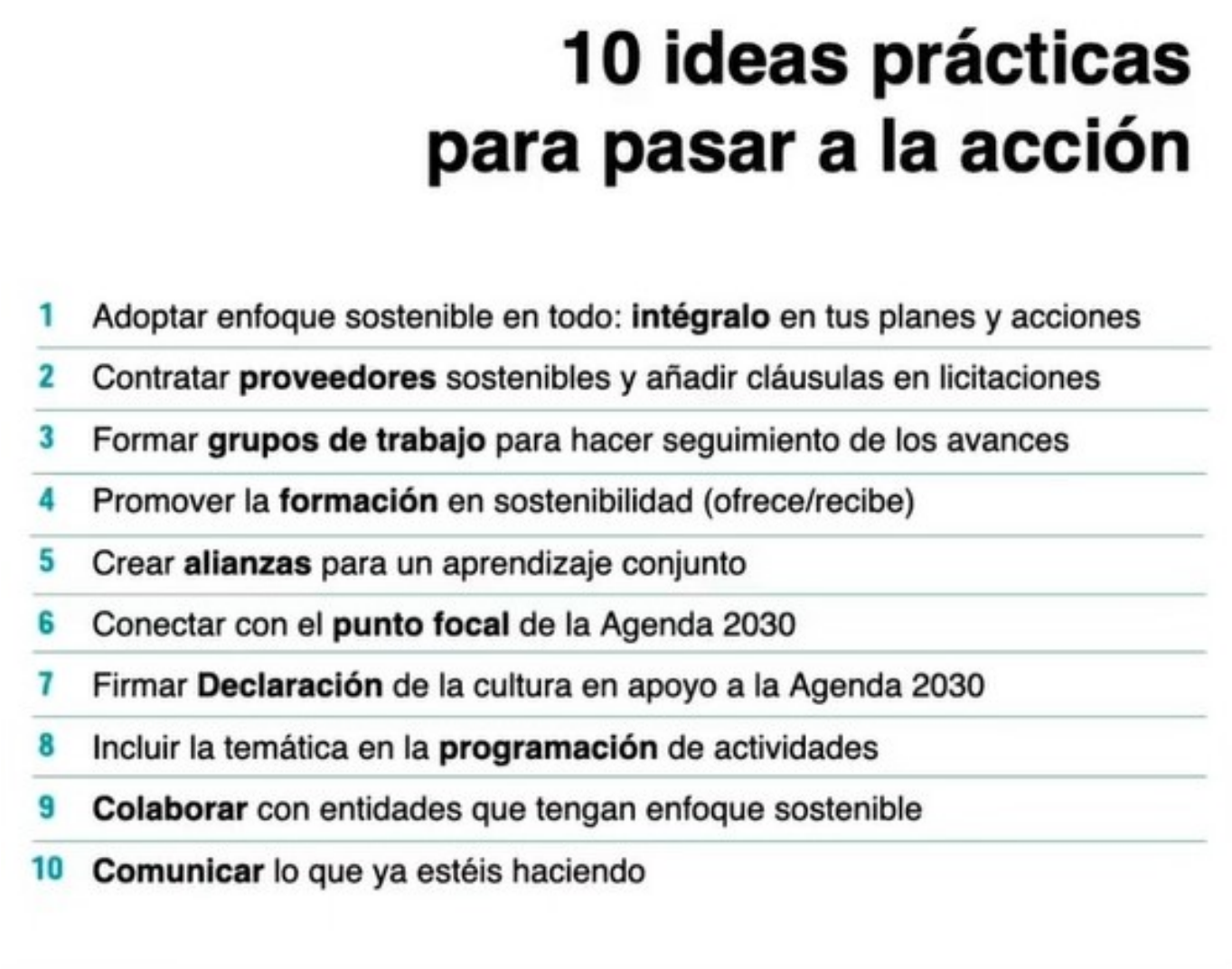

Acte d'obertura de la Jornada. Institut Català de les Empreses Culturals (ICEC)

Abans d'entrar en matèria presentant el punts clau de l'estudi, van tenir lloc un seguit d'intervencions prèvies que van posar en context als assistents. Una d'elles va ser la de Marta García Haro (directora del projecte Red Española para el Desarrollo Sostenible [14]), que ens va parlar de la **dimensió cultural dels ODS**. La responsabilitat primera d'aconseguir assolir els 17 objectius de l'Agenda 2030, deia García Haro, recau naturalment en els mateixos governs que la van aprovar. Ara bé, les empreses, les universitats, les administracions públics i els agents culturals, entre d'altres, també tenen un paper important.

Què pot fer la cultura per l'Agenda 2030? La cultura ens entusiasma i ens inspira, i entre moltes altres coses ens pot transmetre valors de sostenibilitat i ens pot ajudar a fer les coses d'una altra manera.

Com a part final de la seva intervenció va compartir amb els assistents **10 idees pràctiques per passar a l'acció des de l'àmbit cultural:**

A continuació, va ser el torn de paraula de l'autora de l'estudi, Laura Pando [15] de Julie's Bicyle, que va recalcar el seu caràcter pioner pel fet de ser el **primer treball d'aquest tipus realitzat al territori espanyol**. Després de presentar breument Julie's Bicycle, una organització líder a escala europea en matèria d'acció climàtica i ambiental dins del sector cultural i creatiu, va entrar en matèria exposant els aspectes més destacats de l'estudi, el qual s'ha basat en les 376 respostes vàlides d'una enquesta realitzada al sector i en un seguit d'entrevistes personals.

Els seus objectius són:

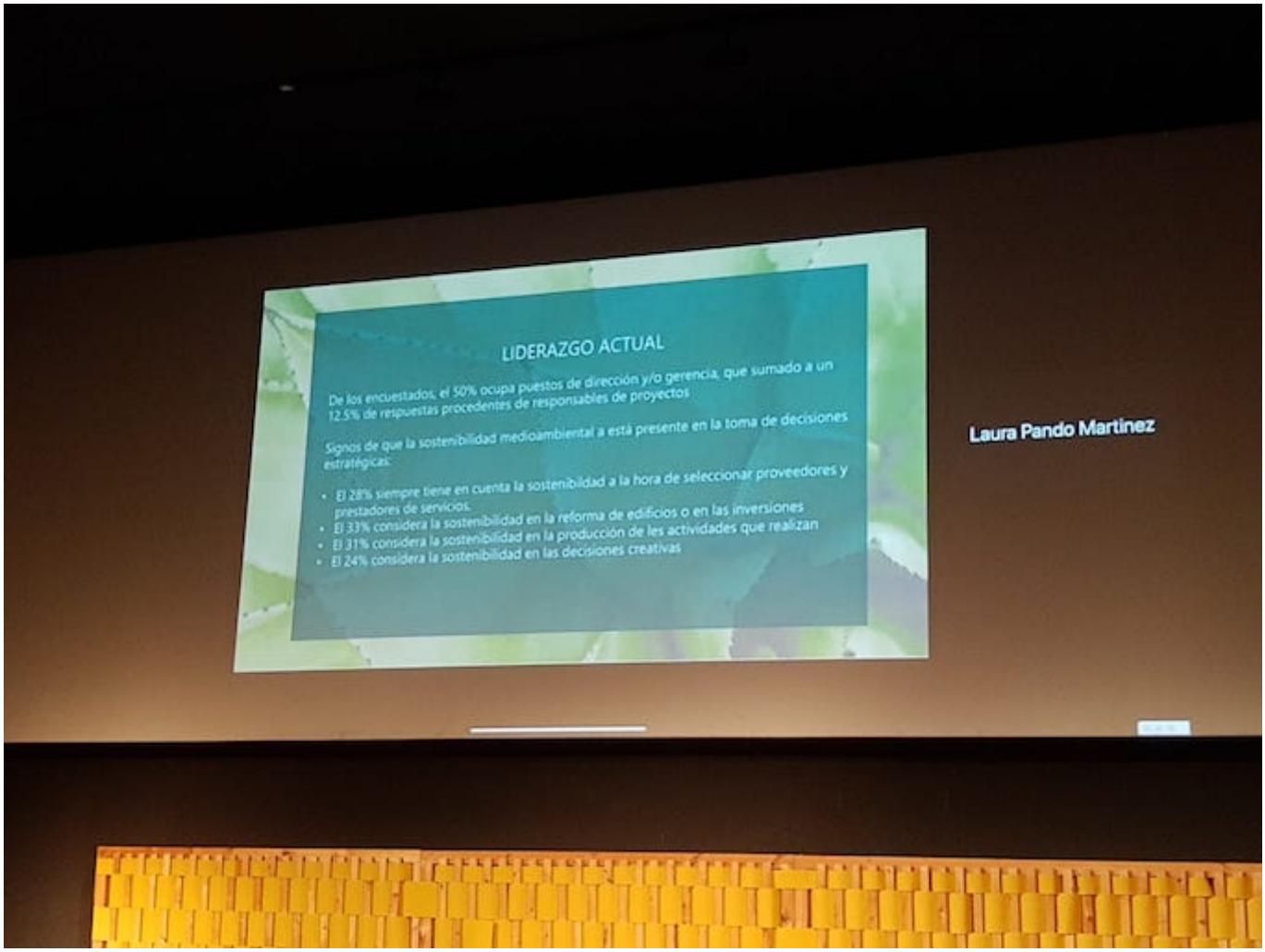
- Obtenir una **fotografia del punt en el qual es troba el sector cultural català** en relació a les estratègies sostenibles i a l'acció climàtica.
- **Identificar les mancances** pel que fa a l'actuació, motivació i coneixement, així com els **obstacles, oportunitats i possibles àrees d'intervenció.**
- Oferir un conjunt de **recomanacions pel CoNCA i l'ICEC** basades en els resultats de l'estudi
- Estrènyer la noció i ambició sobre el que és possible i **impulsar lideratge cultural en matèria d'acció ambiental al territori català**.

Alguns dels resultats i reflexions més rellevants són:

Malgrat no existeix cap llei o decret que obligui a les organitzacions culturals a disposar d'un pla d'actuació mediambiental, el 36% de les enquestades afirmen tenir-ne. Tanmateix, tan sols un 14% assegura tenir-lo actualitzat, quelcom que hauria de canviar en el futur proper.

El 50% dels participants a l'enquesta ocupen càrrecs de direcció, fet que posa de manifest com l'interès per la sostenibilitat de les organitzacions culturals està escalant posicions i preocupa als òrgans directius.

El 47% dels enquestats prenen mesures per reduir el plàstic a les seves organitzacions (si bé el context actual causat per la covid-19 dificulta considerablement la reducció d'aquest material), **i fins a un 90% afirma que les iniciatives que han posat en marxa a les seves organitzacions** (com ara la instal·lació de plaques solars, la recollida d'aigua per regar les plantes de l'entorn, el canvi d'empaquetatge i la utilització de vestuari 100% reciclat) **han estat exitoses**.

Les claus de l'estudi sobre lideratge mediambiental en el sector cultural català. CoNCA

Al llarg de la seva intervenció, Pando va insistir en dos aspectes:

- **Abans d'actuar, cal conèixer**. És imprescindible que les organitzacions culturals **mesurin i coneguin l'impacte ambiental generen** ja que, sense aquestes dades, és molt complicat saber si avancen cap a un model més sostenible o no. Malauradament, a Catalunya el percentatge d'organitzacions que mesuren el seu impacte encara és força baix: un 13%

- **No s'ha d'abaixar la guàrdia**. El dia a dia se'ns menja i sovint disposem de recursos humans i econòmics insuficients. Per això, **hi ha d'haver algú dins l'organització cultural que assumeixi la responsabilitat de vetllar pel compliment dels objectius ambientals**.

Un dels principals reptes, acabava Pando, és **aconseguir més conscienciació entre la ciutadania**. En aquest sentit, i malgrat tot el dolor associat a la pandèmia, l'autora de l'estudi és del parer que la situació actual contribuirà a augmentar aquesta conscienciació. De la mateixa manera, considera que **l'aturada involuntària**

que ha provocat la COVID-19 ha suposat una oportunitat per planificar i idear intervencions en clau sostenible. Realment volem tornar al punt on érem abans? O ja és hora de centrar-nos en examinar el sistema que està provocant el col·lapse de la societat tal i com l'entenem i reinventar-lo? Si alguna cosa bona podem treure de la difícil realitat que ens està tocant viure, reflexionava Pando, és treballar amb més empenta que mai per la transició cap a la sostenibilitat.

Tot seguit, Jordi Panyella (Pol·len Edicions [16]), Joan Corbella (R4Films), Ione Hermosa (La Central del Circ [17]), Andrea Lamount (BrunchbBCN [18]) i Javier Ramello (Herobeat Studios [19]) van formar part de la **taula rodona "El poder de la cultura contra el canvi climàtic".** Provinents de diversos sectors de la cultura (l'editorial, l'audiovisual, el circ, el festivals i els videojocs), tots ells van presentar les bones pràctiques que es duen a terme a les seves empreses i organitzacions en favor de la sostenibilitat. Les seves intervencions van girar en torn a 5 conceptes clau per tal de lluitar contra l'emergència climàtica: **mesurar, col·laborar, optimitzar, innovar i sensibilitzar.**

> L'única forma a partir de la qual ens podem apropar al desenvolupament sostenible és treballar-hi des d'una visió sistèmica.

El poder de la cultura contra el canvi climàtic. Exemples de bones pràctiques'. ICEC

Alfons Martinell [20] va ser l'encarregat de tancar la jornada amb un seguit **d'apunts i reflexions per a una política cultural sostenible**. El concepte de sostenibilitat des del punt de vista cultural no és fàcil, i per aconseguir apropar-nos-hi, afirmava, cal adoptar una visió sistèmica de la cultura. Com a missatge final, **Martinell va reivindicar l'encàrrec social que tenim; l'encàrrec de vetllar per una cultura sostenible i, a l'hora, pel dret universal a participar de la vida cultural**.

Podeu recuperar aquí la jornada:

I aquí l'estudi:

PDF Lideratge mediambiental en el sector cultural i creatiu català [8]

HTML Lideratge mediambiental en el sector cultural i creatiu català [21]

Inicieu sessió [22] o registreu-vos [23] per a enviar comentaris
Categories: Informe d'anàlisi
Categories: Crònica
Etiquetes: institucions culturals
Etiquetes: sostenibilitat
Etiquetes: impacte
Etiquetes: canvi climàtic
Etiquetes: medi ambient
Etiquetes: Catalunya

- [24]

URL d'origen: https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2020/prohibit-abaixar-guardia

Enllaços:
[1] https://interaccio.diba.cat/members/interaccio
[2] https://icec.gencat.cat/ca/inici
[3] https://conca.gencat.cat/ca/inici
[4] https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2019/presencia-cultura-agenda-2030
[5] https://www.linkedin.com/in/curanta/
[6] https://www.linkedin.com/in/arnau-queralt-45a723a/
[7] https://www.linkedin.com/in/salvador-samitier-359b2766/
[8] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/lideratge_mediambiental_en_el_sector_cultural_i_creatiu_catala.pdf
[9] https://juliesbicycle.com/
[10] https://sde.cultura.gencat.cat/cultura/
[11] https://es.linkedin.com/in/sokolowicz
[12] https://interaccio.diba.cat/members/ponsara
[13] https://interaccio.diba.cat/members/troguettm
[14] https://reds-sdsn.es/
[15] https://juliesbicycle.com/why-we-exist/people/laurapm/
[16] http://pol-len.cat
[17] http://lacentraldelcirc.cat
[18] http://linktr.ee/brunchbcn
[19] http://herobeatstudios.com
[20] https://interaccio.diba.cat/members/martinellsa
[21] https://conca.gencat.cat/ca/detall/noticia/presentacio_estudi_sostenibilitat
[22] https://interaccio.diba.cat/
[23] https://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat
[24] https://interaccio.diba.cat/node/8354